

Christophe Vekeman

M A R I E

Roman

Uitgeverij De Arbeiderspers

Utrecht · Amsterdam · Antwerpen

Copyright © 2013 Christophe Vekeman
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of
openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie,
microfilm of op welke andere wijze ook, zonder vooraf-
gaande schriftelijke toestemming van bv Uitgeverij De
Arbeiderspers, Franz Lisztplantsoen 200, 3533 JG Utrecht.
*No part of this book may be reproduced in any form, by
print, photoprint, microfilm or any other means, without
written permission from bv Uitgeverij De Arbeiderspers,
Franz Lisztplantsoen 200, 3533 JG Utrecht.*

Omslagontwerp: Sander Patelski
Omslagillustratie: Craig Dominey
of The Moonlit Road.com

ISBN 978 90 295 8853 9 / NUR 301
www.arbeiderspers.nl

‘Want uit het verdriet komt de dood voort’

Jezus Sirach 38,18

Het gebeurde twaalf jaar geleden in de vroege herfst dat de toenmalige minnaar van het liefste meisje van de wereld zich te buiten ging aan onbezonnen blasfemie door de verschrikkelijkste scheldwoorden tot haar te richten. Onder meer schreeuwde hij haar toe dat zij een ‘vuile, smerige hoer’ was, en dat was niet eens het ergste, nee, daar bleef het zelfs niet bij, want Marc, zoals hij heette, spaarde bovendien de vuisten niet, en beukte met alle kracht die er nog in dat uitgeteerde, teringlijderachtige, gele junkielijf van hem te vinden was genadeloos op haar in. Hij sloeg haar, en hij sloeg haar langdurig en hard, al moet voor de goede orde – maar niet zonder tegenzin – wellicht worden vermeld dat hij meer op haar bovenarmen en schouders dan pakweg op haar gezicht of nog gevoeliger plaatsen mikte, de klootzak. Sommige mensen – Marc zelf, bijvoorbeeld – zullen daar misschien nog aan toegevoegd willen zien dat hij bepaald niet zonder reden de pedalen kwijtraakte die dag, en uiteraard weet ik ook zelf wel dat er maar weinig mannen op de wereld rondlopen die aan het juichen zouden gaan op het moment dat zij te horen krijgen dat hun zogenaamde levensgezellin zeg maar niet steeds even secuur de kuisheidsgordel omgespt wanneer zij de deur uit gaat. Geen mens, echter, die Marc wilde horen juichen. Alles wat van hem verwacht werd, was dat hij zijn handen thuishield.

Op een gegeven ogenblik – want zo erg schijnt het geweest te zijn – probeerde hij met een stuk touw de polsen van het liefste meisje van de wereld op haar rug samen te binden. Het was met name zijn bedoeling, zoals hij schreeuwend aan haar kenbaar maakte, schuim op zijn lippen, spuug in haar gezicht, om haar ‘voor altijd’ in de kelder van zijn bouwvallige krot op te sluiten. In plaats van haar, na alles wat zij hem zonet had opgebiecht, bij wijze van spreken als een vuilniszak buiten te zetten, wilde hij haar *opsluiten*, de maniak. Ondanks alles wilde hij dat ze bij hem bleef. Hij kon haar niet missen, natuurlijk. Hij had haar te lang gekend om haar ooit nog te kunnen missen. Hij wilde niet dat ze definitief met hem brak, dat ze bij hem vandaan zou vluchten om hem over te laten aan zijn trieste, treurige lot. Maar hij was niet sterk genoeg, en het liefste meisje van de wereld wist hem met een halfvolle wijnfles zo hard tegen zijn slavenkop te raken dat hij om zich heen tastend tegen de vlakke wankelde. Ze smeede de deur achter zich dicht en dacht huilend, hijgend, hollend: ik ben niet langer verantwoordelijk, hij is nu mijn probleem niet meer.

* * *

Ik heb Marc nooit gekend, ik ben hem nooit tegengekomen – een van de dingen waarvoor hij, als hij nog leeft tenminste, de goede God op zijn blote knieën mag danken –, maar ik weet meer dan genoeg over hem om mij blijvend te kunnen verbazen over de blijkbaar grenzeloze goedhartigheid van het liefste meisje van de wereld: dat zij hem re-

gelmatig en zelfs systematisch bedroog, is vele malen minder opzienbarend dan het feit dat zij af en toe met hem naar bed ging, er daarnaast ook nog eens voor trachtte te zorgen dat hij een minimum aan voedsel binnenkreeg en, kort gezegd, gedurende ruim een jaar vrijwillig en bij vol bewustzijn aan zijn zijde geleefd heeft. Een vrouw als zij, een man als hij: in vergelijking met hen beiden waren *the beauty* en *the beast* elkanders spiegelbeeld. En toch: ruim een jaar lang. Vraag mij wat haar bezielde heeft en ik antwoord dat ze leed aan de bijzonder zeldzame karakterafwijking die alom bekendstaat als heiligheid. Ze was een heilige, ik gebruik het woord niet ijdel, en op het moment dat ze daar in die vroege, kille herfstregen van Marc wegrende, weliswaar met haar blauwe laarsjes aan haar voeten en haar hoed op haar hoofd, maar verder slechts gehuld in een katoenen jurk en zonder jas, was zij een heilige die in een mum van tijd tot op het bot doorweekt was, de aanhoudende geseling van een nukkige wind moest zien te verdragen en geen idee had hoe zij in godsnaam de zowat honderdtachtig kilometer tellende afstand naar haar enig mogelijke toevluchtsoord zou moeten overbruggen. Het begon reeds te schemeren, en zonder een gebenedijde stuiver in haar zakken was de kans bijzonder klein dat ze min of meer fatsoenlijk onderdak zou vinden voor de nacht, besepte ze. In gedachten ging ze na, nog immer verder rennend zonder het noemenswaardig warmer te krijgen, of er behalve haar broers nog anderen waren, meer bepaald dan mensen die aanzienlijk dichterbij woonden, bij wie zij voor een veilige slaappleats terecht kon, maar het antwoord was snel gevonden en verschilde helaas in niets van wat zij van meet af aan had gevreesd: Kenny en Bob waren de enige familieleden die zij voor zover zij wist

nog had, en om haar vrienden en kennissen – lees: degenen met wie zij Marc de horens gezet had – in het dichtstbijzijnde stadje op te zoeken, zou ze nog altijd sowieso een auto nodig hebben. Wat zeggen wil: als ze hen al wist te wonen.

Er zat niets anders op, kortom, dan met de moed der wanhoop aan het lopen te blijven over de van lieverlede donkerder kleurende, vrij smalle asfaltweg die afwisselend tussen weiden, akkers en boomrijker gedeelten gebaad lag en waar hier en daar de eerstgevalen bladeren al tegenaan kleefden. Een paar keer gleed zij uit: grote schaafwonden op haar knieën, bloed droop in haar blauwe laarsjes omlaag, brand brak uit in haar handpalmen. Meer dan twee uur lang moet ze zo hebben gelopen, de regen viel, de maan was vol, en al die tijd zijn er niet meer dan drie auto's geweest die haar passeerden, toevallig alle drie pick-ups met de bijbehorende riant, hoge voorlichten, zodat ze telkens pas op het laatste nippertje vanuit haar schuilplaats – greppels waarin ze zich liet vallen, struiken die haar aan het zicht onttrokken – vermocht vast te stellen dat aan het stuur ervan niet Marc zat, dat het niet zijn pick-up was. Een zeldzame mengeling van opluchting (het zag er vooralsnog niet naar uit dat Marc naar haar op zoek was, of in elk geval niet hier) en spijt (achteraf bekeken had ze beter het risico genomen en al armzwaaiend gepoogd de chauffeur te doen stoppen) was telkens haar deel.

* * *

Ik was meteen verliefd op haar. Ik was nog nooit zo blij geweest als toen ze mij onderweg alles vertelde. Ik was zó blij dat ik sinds kort met een Mazda 323F reed, waarvan de voorste lampen immers, ook van op grote afstand aanschouwd, meer deden denken aan de half toegeknepen oogjes van iemand die slaperig tussen zijn wimpers door kijkt dan dat ze leken op de wijd opengesperde schijnwerpers die het aangezicht van een pick-uptruck sieren.

* * *

Ze woonden hooguit een kilometer of vier à vijf van me vandaan, maar ik wist zeker dat ik Bob en Kenny nooit eerder gezien had. Mocht dat wel het geval zijn geweest, ik had het mij ongetwijfeld herinnerd: waren zij ieder voor zich al bepaald indrukwekkende verschijningen, elk op zijn eigen specifieke wijze, dan maakte het fabelachtige contrast tussen hen beiden het bekijken van de broers sámen tot een ronduit onvergetelijke ervaring, echt zoiets wat je werkelijk eens *moet* meegemaakt hebben, waar je *bij* had moeten zijn et cetera ('Ik had nog nooit zoiets gezien. En het waren dus echt *broers*, hè!'). In alles waren zij elkaars tegengestelde: Bob was half zo groot maar woog zo op het eerste gezicht minstens twee keer zoveel als Kenny, die in tegenstelling tot zijn broer geen zwart maar lichtblond haar had, alsook een min of meer lijkleke huid die geen enkele overeenkomst vertoonde met het bijna mulatachtige vel van Bob. Leek Kenny niet zo zeer gladgeschoren te zijn als wel te behoren tot het type dat slechts om de week de scheerkwast ter hand nemen moet om een ver-

dwaalde stoppelhaar te verwijderen van kin of koon, dan was Bob royaal bebaard, met een haarstruik die tot onder zijn middenrif reikte en als een volle, zwarte zon alle richtingen uit straalde. Of neem hun beider handen. De handen van Bob 'handjes' noemen, is volkomen ontoereikend om een idee te geven van hun reële omvang. Zelfs 'piepkleine handjes met ultrakorte minivingertjes' zou niet voldoen. Het geval wil namelijk – en dit is niet eens of toch amper bij wijze van spreken – dat als je Bob een wat forse knikker geeft, hij er maar nét een vuist rond kan vormen die de betreffende knikker volledig aan de zichtbaarheid onttrekt. Voor Kenny op zijn beurt gaat geheel hetzelfde op, tenminste als je hem geen knikker overhandigt maar een volleybal. Kenny kan met één hand zijn dijbeen omvatten, waarbij middenvinger- en duimtop elkaar daadwerkelijk raken. Hij heeft schoenmaat 53. Bob is ongeveer voetloos; die loopt letterlijk de hele tijd op zijn tenen.

Wat hun aard en karakter aangaat, zijn de verschillen minder uitgesproken, al blijven er ook op dit vlak een aantal markante tegenstellingen aan te wijzen. Zo voedt Bob zich bijna uitsluitend met vlees, gebakken, gegrild, gekookt, rauw van het bot, maakt niet uit, als het maar een deel van een dier is geweest, terwijl Kenny al begint te kokhalzen bij het idee in een gebraden kippenbiljetje te moeten bijten en bijgevolg vegetarisch door het leven gaat, wat Bob trouwens geïnspireerd heeft tot het verzinnen van 'de Kannibaal' als bijnaam voor hem. Kenny heeft nooit begrepen waar die bijnaam in vredesnaam op slaat, want in tegenstelling tot Bob heeft hij niet het geringste gevoel voor ironie. Hij weet gewoon niet wat het is, ironie. Hij is niet heel intelligent, zie je, en daarmee zijn we dan meteen ook bij de 'minder uitgesproken verschillen' aanbeland,

want als ik beweer dat ook Bob nu niet bepaald het prototype is van de verstrooide professor, dan wil ik zodoende niet in de eerste plaats zeggen dat hij nooit eens zijn sleutels durft te vergeten of zo.

Eén ding hadden zij echter wel degelijk voor de volle honderd procent gemeen met elkaar, en toen ik die avond – enfin, het was inmiddels na middernacht – kennis met hen maakte, viel mij dit meteen op als hun wat mij betreft voornaamste kenmerk, dat al hun eigenaardigheden en eventuele kleinere kantjes moeiteloos in de schaduw stelde: ze hielden erg veel van hun zus. Was ik zelf, zoals ik daarnet zei, nog nooit zo blij geweest als toen het liefste meisje van de wereld in mijn Mazda 323F haar relaas had gedaan, dan leek het tevens verrekt lang geleden dat ik twee ándere volwassen mannen zich zo uitbundig aan hun vreugde had zien overgeven als Kenny en Bob dat nu deden. Toen ze merkten dat het zowaar hun zus was die daar in het holst van de nacht opeens voor de deur stond, richtten ze de geweren waarnaar ze gegrepen hadden bij het horen van mijn auto op hun erf naar boven en vuurden joelend naar de sterren. Ze joelden erg luid, en op een manier die je vanzelf dankbaar stemde dat je hen tenminste niet hoefde te horen zingen, en ze dansten in hun witte katooten hansoppen in de rondte als twee mismaakte spoken op speed. Ze nodigden ons niet uit om binnen te komen, nee, ze pakten ons bij de lurven, ook mij, en trokken en duwden en sjorden en tilden tot wij uiteindelijk terechtkwamen in een stel oude lederen zetels die zo vol scheuren zaten dat het niet anders kon of zij herbergden een dubieuze schat aan klein huishoudelijk materiaal, etensresten, kroonkurken en verder zowat alles wat je in de broekzakken van knapen als Kenny en Bob zou aantreffen mocht je

zo moedig zijn ze te doorzoeken. Ze brachten de hele tijd een ongelooflijk luid kabaal teweeg, en pas toen ik het liefste meisje van de wereld af en toe hoorde antwoorden, kreeg ik in de gaten dat ze niet langer joelden en dolzinnige, totaal amorfe vreugdekreten slaakten, maar wel degelijk bezig waren een gesprek te voeren.

Uiteindelijk toch kalmeerden zij gelukkig een weinig, en ik vernam, fles bier in de hand, sigaar in het hoofd, dat zij hun zus in geen jaren nog hadden gezien, dat ze dat stuk crapuul van een Marc met het grootste plezier van de wereld zouden omleggen, en daarna nóg eens, voor de zekerheid, dat ze geen al te specifieke dingen deden voor de kost, of toch geen al te specifieke dingen die meer toelichting dan een vrolijk schokschouderen konden verdragen, en ten slotte ook, wat ik al die tijd op de een of andere manier vergeten had te vragen, dat het liefste meisje van de wereld Marie genaamd was. Ze heette Marie.

* * *

Twee jaar hebben wij elkaar gekend, twee jaar slechts, maar schreef ik een boek over mijn leven, hetzij nu, hetzij over tientallen jaren, het zou *Marie* zijn getiteld.

* * *

Ook ik had, niet meer in staat te rijden – de vraag of ik daartoe in staat was, had zelfs niet de kans gekregen in

mijn stomdronken hoofd op te komen –, in hun huis de nacht doorgebracht, en 's anderendaags stond ik laat in de voormiddag toe te kijken hoe Kenny en Bob zich bezighielden met wat in die dagen hun voornaamste tijdverdrijf was. Het was, anders dan daags tevoren, geen vroege herfst- maar veeleer een prachtige nazomerdag, zodat Kenny, teneinde zich te wapenen tegen de buitenlucht, gewoon een zwarte jekker over zijn hansop had aangetrokken, en Bob zelfs niet meer dan een mouwloos donkergroen truitje over de zijne. Ze droegen zware laarzen en schuine petten, en hun handpalmen en een deel van de binnenkant van hun onderarmen onder hun opgestroopte mouwen waren dieporanje gekleurd door het roest van de hoefijzers die zij rond een in de grond geheide ijzeren staaf trachtten te mikken. Bij dit spel – enfin, 'spel': weinig mensen zullen met zoveel sérieux en zelfs fanatisme de meest geldverslindende en tijdrovende hobby's beoefenen als waarmee Kenny en Bob zich in die dagen aan het hoefijzerwerpen wijdde –, bij dit spel dus mocht Bob, wanneer het zijn beurt was om te gooien, zo'n anderhalve meter dichterbij de mikpaal staan dan Kenny, om het verschil tussen hun beider armlengte te compenseren.

'Het is een manier om,' legde Kenny mij uit, 'een manier om eerlijk te zijn, weet je wel. Omdat ik wat groter ben dan Bob. Ik bedoel, mijn armen zijn groter. Het is moeilijk uit te leggen, maar het is gewoon eerlijker zo. Zeker voor hem.'

Wat niet, door werkelijk helemaal *niets* gecompenseerd werd, merkte ik, was weer een kenmerk dat zij blijkbaar gemeenschappelijk hadden, te weten hun volmaakte gebrek aan talent voor de – zoals zij het zelf noemden – 'sport' in kwestie. Ze gooiden de ijzers bijvoorbeeld niet

onderhands op, dus niet met een behoedzame, weloverwogen boog omhoog, zodat ze om het paaltje heen of althans in de buurt ervan zacht in het gras konden landen, nee, ze namen ze ter hand als waren het boemerangs, die ze van ver achter hun schouder met blinde kracht richting de horizon lieten jakkeren, waarbij ik het een keer zag gebeuren dat er één zijn levensbedreigende vlucht door de lucht beëindigde door, vele meters boven de grond, met zijn beide uiteinden diep in het hout van een boomstam te dringen, zodat het leek of die voorzien was van een handvat waaraan reuzen, heel wat langer nog dan Kenny, zich bij drieste stormwind staande zouden kunnen houden. Afgaand op hun daar en toen geëtaleerde miktalent, bedacht ik, mocht het een wonder heten dat ze gisteravond, toen zij hun vreugde wilden uiten door de hemel te beschieten, noch Marie noch mij vol in de voet geraakt hadden.

Het grote voordeel van een en ander was natuurlijk wel dat er nooit iemand won, zodat er ook nooit iemand tegen zijn verlies moest kunnen en er dus nooit ruzie ontstond.

Nadeel, anderzijds, was dat er heel wat hoefijzers voor altijd verloren geraakten, maar dat was niet zo'n groot probleem, verklaarde Kenny toen ik hem ernaar vroeg.

'Er zullen,' zei hij, 'altijd hoefijzers zijn op de wereld. Zolang er mensen bestaan. En als er ooit geen mensen meer zullen bestaan, dan heeft er ook niemand nog hoefijzers nodig.'

'Je hoort het,' zei Bob, die op zijn gemak kwam aangeslenterd, 'de Kannibaal is eigenlijk een soort van filosoof.'

'De Kannibaal?' vroeg ik.

'Waarom zeg je dat ik een kannibaal ben?'

'Omdat je van 's morgens tot 's avonds zo verschrikke-

lijk veel vlees naar binnen speelt, Kenny.'

'Maar ik lust geen vlees...'

Lachend richtte Bob zich tot mij: 'Kenny is een vegetariër, zie je.'

'Dat is totaal niet waar,' zei Kenny met nadruk. 'Ik eet geen vlees, ik lust het gewoon niet.'

Plots klonk er van binnen in het huis het holle en wat mij betreft hartenklopversnellende geluid van laarsjes-hakken op een plankenvloer. Ik weet nog, dat herinner ik mij goed, dat ik mij eerst niet durfde om te draaien, ik durfde niet over mijn schouder te kijken, ik durst mij zelfs niet te bewegen. Ik ademde niet. Ik weet nog, ook dat weet ik nog, ik denk er nog altijd meermaals per dag aan terug: hoe sensationeel het gevoel van gloeiende duizeling was dat mijn gehele lijf doorwervelde toen zij mijn bovenarm aanraakte en ons alle drie een goedemorgen toewens-te.

'Morgen, Marie,' zei Bob, maar Kenny zweeg en keek mij aan op een manier, vond ik, alsof hij mij zonet betrap had op iets wat geenszins zijn goedkeuring wegdragen kon, alsof hij mij opeens doorzag of zo. Meende hij mij van het ene op het andere moment te kunnen identificeren als een aan Marc verwante en dus Marie volstrekt onwaardige kloothommel die allesbehalve het beste met zijn zus voorhad, misschien? Hoe langer hij keek, hoe meer het er in elk geval op begon te lijken.

'Kijk, ik weet niet goed hoe ik dit moet zeggen,' opende hij uiteindelijk zijn mond, en ik zweer dat ik nog steeds niet had geademd ondertussen, 'maar het komt er dus op neer dat Bob de vleeseter is van ons beiden. Ik raak zelf geen vlees aan, laat staan kannibalenvlees. Dat is de waarheid, laat dat voor altijd en één keer duidelijk zijn, en Bob